

neposrednje stoji, kar se tiče izročnega področja (h krajnemu oblastvu, k deželni oblasti).

Pritožba se ustno ali pismeno zglaš županu v 8 dneh od tistega dneva, katerega se je bila izpodbijana razzsodba naznanila ali vročila.

Na dve soglasni razzsodbi ni potem dalje nobene pritožbe.

Če kazensko postopanje v prvi stopinji pristoji političnemu okrajnemu oblastvu, tedaj o pritožbah k višjemu sodniku veljajo splošna, semkaj mereča določila.

§. 43. Globe gredó v ubožni zaklad tiste občine, v kateri se je pripetila poljska okvarba.

Ako bi se globa ne dala izterjati, naj se izpremeni v zapor ali v délovne dni za občno-koristne namene.

Za do pet goldinarjev globe se utegne prisoditi do 24 ur zavora, a nikdar ne izpod 6 ur. Dnina, kakoršna je v tistem kraji navadna, naj se šteje za jeden dan dela.

§. 44. Preiskovanje in kazni poljskim okvarbam mine, če se na okvarnika nikakoršno preiskovanje ni začelo v treh mesecih od tistega dneva, katerega se je zgodila poljska okvarba.

S civilno pravdo se more iskati povračilo za tako poljsko okvarbo, katera zaradi zastarélости ni prišla v preiskavo.

V. *Kdaj moč izgubé starejši ukazi ter se začne ta zakon izvrševati.*

§. 45. Tisti dan, katerega ta postava dobode moč, izgubé veljavo vsi dozdanji ukazi, kar se jih tiče poljske obrambe, kolikor so ti ukazi po pričujoči postavi prenamerjeni, in posebno ukaz ministerstev za notranje stvari in za pravosodje od 30. januarija 1860 (drž. zak. štev. 28).

Sadjerejcem na znanje!

Podpisani daje na znanje, da se pri njem dobiva raznovrstno sadno drevje: jablane, hruške, češnje itd., požlahnene z najžlahnejšimi cepiči po 5 do 7 let stare. Tudi ima divjega kostanja in murb veliko število na prodaj. Cena mu je majhna. Kmetje! sezite po njih; v zemlji je še veliko zakladov.

V Medvodah 30. marca.

Jožef Jarc, po domače: Martan.

Zgodovinske stvari.

Odkodi ima Kranjska dežela svoje ime?

(Dalje.)

Le dvoje je mogoče: 1. ali se imenuje dežela po zgoraj omenjeni izpeljavi od „slovenske Krajine“ (windische Mark), ali pa 2. se je beseda „Carniolia“ v jeziku našega naroda sprevrgla v „Kranjo“, „Krajno“ (ravno narobe, kakor Poženčan trdi).

Ako je prvo resnično, namreč, da je beseda „Krajna“ nastala po „slovenski Krajini“, katera je obsegala vse slovenske dežele in zapadni del sedanje Hrvaške, potem smo vsi Slovenci — „Krajnci“, ker smo bili vsi v tej „slovenski Krajini“ (windische Mark).

Ako pa je nastalo ime „Krajna“ od „Carniolie“ ali „Carnie“, potem vsaj med Kranjci, Korošci in Goričani ni pravega razločka v imenu; zakaj omenili smo že, da imajo vse tri besede „Carintia“, „Carniolia“, „Carnia“ eno in isto koreniko, vse tri dežele pomenijo v slovenskem jeziku gorato deželo, „Gorotan“. Zatoraj se „Korošci“ ravno tako lahko „Krajnce“ imenujejo, kakor se narobe Krajnci lahko Korošce ali pa Gorotance imenujejo, in Goričani ravno tako, ker oni so Karnci (Carnia) in

nemški Korošci se imenujejo „Karner“. Če je toraj „Kran“ nastalo iz „Karn“, in če po pravici trdimo, da „Korošec“ ravno tisto koreniko „car, kar, kor“ v sebi ima, potem pač lahko trdimo, da „Koroško“, „Krajnsko“, „Karnsko“ (Goriško) so tri oblike enega in istega pomena, kakor so bile poprej „Carniolia“, „Carnia“, „Carantia“. Če torej po tej izpeljavi Slovence imenujemo „Kranjce“, se ravno tako malo motimo, kakor, če bi jih imenovali „Korošce“. Najbolje jo zadenemo, če imenujemo Kranjsko, Koroško in Goriško skupaj — Gorotan, to je slovenski prevod za vse tri izraze „Carnia“, „Carniolia“, „Carintia“, kateri so najbrž keltske korenike v latinski obliki. Ali in koliko slovenskega Štajerja je spadalo kedaj k „Gorotanu“, o tem se ne more nič gotovega reči, toda večidel vzhodnih Slovencev ni pripadal nobeni gorotanski deželi (Carnia, Carniolia, Carintia). Toraj se na Štajerce ime Karnca (Kranjca, Korošca) ne razteguje, in po tej izpeljavi ne bi mogli Štajercev Kranjce imenovati.

Ako pa izpeljujemo besedo „Krajna“, „Krajnec“ od „krajina“, „krajnec“, to je od tistega časa, ko so bili vsi Slovenci združeni v „windische Mark“, tedaj spadajo tudi Štajerci semkaj in še severno-zapadni kos Hrvaškega, v katerem se še dandanašnji jezik govori, ki je bolj podoben karnskemu (gorotanskemu, Kranjskemu = slovenskemu), nego srbo-hrvaškemu. Pri tej priliki ne morem zamolčati trditve, ki jo srbski učenjaki vedno ponavljajo, da je „Hrvaška“ le političen in geografičen pojem, da pa Hrvaškega naroda ni in tudi ne Hrvaškega jezika; do Varaždina in Zagreba so vzhodni Slovenci, najbližji bratje naših Štajercev, vzhodni in južni Hrvatje pa so srbskega plemena; — da so katoličani, za to še niso drug narod, ko pravoslavni bratje. Jezikovni ostanki iz srednjega stoletja nam dokazujejo, da se je tačas v Zagrebu jezik govoril, ki je bolj slovenski, nego srbski. Tudi Hrvatje nimajo lastnih narodnih pesmi, ampak smatrajo srbske tudi za svoje; mi Slovenci pa imamo dosti lepih, originalnih narodnih pesmi. Iz tega sledi, da mi kot slovansko pleme neposredno mejašimo na Srbe, in da je na slovenskem jugu le troje plemen, namreč Bulgari, Srbi in mi, ki se sedaj imenujemo Slovenci.

Ceravno nekoliko v jeziku različni, vendar Gorotanci (Korošci, Kranjci, Goričani) ne morejo dvomiti, da so s slovenskimi Štajerci in severo-zapadnimi Hrvati enega plemena, katero pleme je bilo nekedaj združeno v eno celoto „windische Mark“ (slovenska krajina). Napačna in abotna je misel, da naše pleme samo do Sotle sega; vsak se lahko prepriča, če prestopi Štajarsko mejo in pride na Hrvaško, da tega na jeziku, na šegah naroda zapazil ne bo, da je toraj meja le politična. Ne dá se tajiti, da se srbsčina vedno bolj širi in slovenščino nazaj odriva, nekaj po svoji lastni lahkoti in gladkoti, nekaj vsled oficijelne protekcije, ker se rabi v obče v šolah in uradih, slovenska literatura pa se kolikor mogoče zanemarja. S tem Srbom, ali tako imenovanim Hrvatom (kolikor niso posrbeni Slovenci) za sedaj nočem nič očitati, jaz stvar le konstatujem (saj bi tudi za nas Gorotance, t. j. zapadne Slovence, ne bila nobena nesreča, ako bi se s Srbi v en narod zlili).

Pri tem razmišljanju se nam nehoté vrine vprašanje, katero je prav za prav naše ime kot slovansko pleme? Mi se imenujemo „Slovenci“. Trdim pa vnovič, da je to le splošno ime za „Slovana“, „Slavjana“, katerih izrazov naš narod ne pozna. Kar je česki „Slován“, ruski „Slavjan“, „Slavjanin“, to pomeni naš „Slovenec“. Slovaki se imenujejo „Slovenci“, Dalmatinci govoré o svojem „slovinskem“ jeziku, kar dosti jasno dokazuje, da „slovenski“ je le „slovanski“. „Staroslovanski“ jezik je po enih oče, po drugih brat sedanjih